This shiur is sponsored by Mitch Lefkofsky in memory of his parents, Shifrah Yenta bat Moshe Shimon and Chaim Yisrael ben Yissachar.

MEKOROT //SOURCES WHO RULES? SUNDAY 2 P.M. MIRA MORGENSTERN

---

[3] BERESHIT RABBAH 38:7

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן הֵסִיעוּ עַצְמָן מִקַּדְמוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אָמְרוּ אִי אֶפְשִׁינוּ לֹא בוֹ וְלֹא בֶּאֱלָהוּתוֹ. (בראשית יא, ב):

[4] IBN EZRA on Bereshit 11:3

והנה הכתוב גלה חפצם וסוף דעתם לבנות עיר גדולה למושבם ולבנות מגדל גבוה להיות להם לאות ולשם ולתהלה, לדעת מקום העיר להההולכים חוצה כרועי המקנה גם יעמוד שמם אחריהם כל ימי המגדל, וזה שאמר הכתוב "ונעשה לנו שם"

[5] RaN, cited by Abarbanel

]5[והר"ן פירש שלא היה חטאם בבנין העיר והמגדל לשבת כם במקום ההוא אלא לשום להם ראש אחד ומלך אחד שימשול מאותו עיר ומגדל על כל יושבי תבל באיזה מחוז שיהיה ושזה מפאת עצמו לא היה חטא כי אלו היו בעלי אמונ' אמתית היה קבוצם וחבורם טוב מאד. אבל בהיותם עובדי ע"ג ובראשם נמרוד שהי' רוצה למלוך על כלם היה סבה להתפשט טעות אמונתם בכל העולם. והאיש הירא את דברי ה' לא יוכל להמל' מידו.

[6] Abarbanel on the Dor Haflaga

]6[ופשעם הוא שהם נכשלו וחטאו במה שאבינו הראשון חטא ובנו קין וזרעו ג"כ. אם אדם לפי שבראו הקב"ה בצלמו בעל נפש משכלת לפי שישלים נפשו בהכרת בוראו וידיעת מעשיו והכין לפניו כל הדברים ההכרחיים לתקון חייו מהמאכל והמשת' בפירות עצי הגן וממי נהרותיו וכל במציאות טבעי **בלתי מצטרך למלאכ' האנושית כלל כדי שלא יטריד עצמו בבקשתם. אלא בידיעות האלהיות שלכך נברא ואדם חטא במה שלא נסתפק בדברי הטבעיי' אשר נתן השם לפניו ונמשך אחר התאוות והמעשים המפורסמים והיה חטאו שיגורש מג"ע** מקדם מקום מנוחתו ישבע בחרפ' שתתקולל האדמ' בעבורו ולא יספקוהו הדברים הטבעיים ותחת כי בחר במותרות יצטרך אל עבודות קשות וכמו שכתב המור **'. ואמנם קין בחר גם כן להתעסק בדברים המלאכותיים ולכן נעשה עובד אדמה** שכל היום יחרוש החורש לזרוע יפתח וישדד אדמתו והיה שכלו נכנע לחלקו

[7] BERESHIT RABBAH ON BERESHIT 11:5

אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם, אָמַר רַבִּי בֶּרֶכְיָה וְכִי מַה נֹּאמַר בְּנֵי חֲמַרְיָא אוֹ בְּנֵי גַּמְלַיָּא, אֶלָּא בְּנוֹי דְּאָדָם קַדְמָאָה, מַה אָדָם הָרִאשׁוֹן אַחַר כָּל הַטּוֹבָה שֶׁעָשִׂיתִי עִמּוֹ אָמַר (בראשית ג, יב): הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּ עִמָּדִי וגו', כַּךְ שְׁנַתַּיִם מִדּוֹר הַמַּבּוּל עַד דּוֹר הַפַּלָּגָה, וַיְהִי כָּל הָאָרֶץ שָׂפָה אַחַת. (בראשית יא, ו): וַיֹּאמֶר ה' הֵן עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת לְכֻלָּם, רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי נְחֶמְיָה, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הוֹאִיל וְהֵן עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת אִם עוֹשִׂין הֵן תְּשׁוּבָה אֲנִי מְקַבְּלָן. רַבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר מִי גָּרַם לָהֶם שֶׁיִּמָּרְדוּ בִּי לֹא עַל יְדֵי שֶׁהָם עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת. (בראשית יא, ו

[10] ABARBANEL ON PARASHAT SHOFTIM

ההקדמה השנית היא שאף שנודה היות המלך דבר מועיל והכרחי בעם לתקן הקבוץ 10 המדיני ושמירתו, מה שהוא, הנה בעם ישראל איננו כן כי אינו צריך ולא הכרחי להם. וביאור #1 הא' לענין המלחמות להושיע ! זה הוא שצורך המלכים בעם הנה יוכלל בג' ענינים, מאויביהם ולהלחם בעד ארצם, #2והב' הוא לסדר הנמוסים ולהניח התורות הצריכות לתקונם, והג' להכות ולהעניש פעמים שלא כדין כפי צורך השעה אשר זה יאות אל היכולת האלהי המוחלט אשר לו, והנה הג' #3 הענינים האלה האומה הישראלית לא תצטרך אליה לא לענין המלחמות ותשועתם מאויביהם לפי שישראל נושע בה' והוא הנלחם להם, וכמ"ש (פ' הברכה) אשריך הסנהדרין כמו **שפירשתי בפ' כי יפלא, #3 ומלבד זה הודיענו הש"י שאם השופט כפי המשפט הצודק והמסודר יפטור אדם רשע שהוא ית' יעניש את הרשע בדינו הגדול וכמ"ש (פ' משפטי')** מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק אל תהרוג כי לא אצדיק רשע ר"ל מה שאתה לא תוכל להענישו כפי הדין אנכי אענישהו, הנה התבאר שג' הענינים האלה תשועת המלחמות והנחת התורה והמצות והענש וההכאה פעמים שלא **כדין** כלם יעשה הש"י לעמו, **ולכן היה הש"י מלכם ולא היה להם צורך למלך לשום דבר,**

[11] ABARBANEL ON DEVARIM 17:14—20

הנה באמרו כי תבאו אל הארץ אשר ה' אלהיך נותן לך וירשתה וישבת בה ואמרת אשימה עלי מלך ככל הגוים אשר סביבותי אין בזה מצוה כלל כי לא צוה הש"י שיאמרו זה וישאלו מלך, אבל הנה הוא הגדת העתיד